

Ārvalstu autovadītāji satiksmē – cik droši?

Pašlaik Latvijā trešo valstu autovadītāji var veselu gadu piedalīties ceļu satiksmē ar ārvalstīs izdotām vadītāja apliecībām, kuru autentiskumu un viņu braukšanas prasmes neviens nav pārbaudījis. Šāda situācija jau ilgāku laiku rada neizpratni sabiedrībā, tāpēc problēmas risināšanai nu pievērsušies arī Saeimas deputāti.

Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas Iekšējās drošības apakškomisijas sēdes 2026. gada 10. marta darba kārtībā bija iekļauts jautājums “Trešo valstu pilsoņi un ceļu satiksmes drošība Latvijā: regulējums un statistika”.

Īss pārskats par šo sēdi tika sniegts TV3 ziņās, kur izteicās Valsts policijas un CSDD amatpersonas, kā arī citi šīs sēdes dalībnieki. Kā noprotams, ticis pieņemts principiāls lēmums rosināt grozījumus Ceļu satiksmes likumā, saīsinot termiņu, kurā trešo valstu autovadītājiem ir jāapmaina trešajās valstīs izdotās vadītāju apliecības pret Latvijā izdotām.

Ceļu satiksmes likuma 47.panta otrās daļas pašreizējā redakcija paredz: *“Transportlīdzekļa vadītājam, kurš ierodas Latvijā no ārvalstīm un uzturas Latvijā **ilgāk par vienu gadu**, noteiktā kārtībā jāapmaina transportlīdzekļa vadītāja apliecība, izņemot Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts vai Apvienotās Karalistes izsniegtu*

vadītāja apliecību, kā arī personas, kas bauda diplomātiskās vai konsulārās imunitātes un privilēģijas.”

Ministru kabineta 2010. gada 2. februāra noteikumi Nr. 103 (to 28.punkts) nosaka: Latvijā izdotu vadītāja apliecību, Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstī vai Apvienotajā Karalistē izdotu vadītāja apliecību un tajās valstīs izdotu vadītāja apliecību, ar kurām noslēgts attiecīgs starptautiskais līgums, maina bez eksāmenu kārtošanas.

Savukārt šo pašu noteikumu 29. punktā norādīts, ka vadītāja apliecību, kas izdota valstī, kura nav minēta šo noteikumu 28. punktā, **maina tikai pēc attiecīgai kategorijai atbilstoša vadīšanas eksāmena nokārtošanas.**

Tādējādi šo tā dēvēto “trešo valstu” autovadītāji šobrīd gadu drīkst piedalīties ceļu satiksmē Latvijā, kaut arī viņiem izsniegtās vadītāja apliecības autentiskumu, kā arī pašu autovadītāju ceļu satiksmes noteikumu zināšanas un transportlīdzekļa vadīšanas prasmes neviens nav pārbaudījis.

Valsts policijas pārstāvis norādīja, ka policija fiksējot pieaugošu ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu skaitu, kuros esot vainojami tieši trešo valstu autovadītāji. Tāpat tika minētas valstis, kuru autovadītāji visbiežāk ir starp šiem pārkāpējiem. Savukārt visvairāk pārkāpumu fiksēts tieši par atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu.

Sabiedrībā jau sen valda zināma neizpratne par šo īpatnējo regulējumu, turklāt problēma jau vairākkārt apspriesta arī publiski, piemēram, 2026. gada 20. februāra TV 24 raidījumā “Preses klubs”, kurā piedalījās arī šī raksta autors, paužot viedokli, ka viena gada apmaiņas termiņš būtu ievērojami samazināms.

Acīmredzot sabiedrības neizpratne un spiediens, kā arī Valsts policijas minētais pieaugošais ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu skaits liek valsts amatpersonām šo problēmu risināt, un CSDD ierosina grozīt Ceļu satiksmes likumu, viena gada pārejas periodu aizstājot ar **deviņu** mēnešu termiņu.

Taču šāds piedāvājums novērtējams kā “kosmētisks” uzlabojums, jo trešās valsts autovadītājs tāpat noteiktu laika posmu varēs piedalīties ceļu satiksmē Latvijā, pirms tam nepierādot savas zināšanas un spējas to darīt atbilstoši Latvijas Ceļu satiksmes noteikumiem.

Vienīgais saprātīgais risinājums būtu šādu trešo valstu autovadītājiem atļaut piedalīties ceļu satiksmē Latvijā tikai pēc tam, kad ir atjaunota vadītāja apliecība, noteikumos paredzētajos gadījumos nokārtojot arī vadīšanas eksāmenu, vai vismaz pārliecinoties par citā valstī izsniegtās vadītāja apliecības autentiskumu.

Jebkurā citā pārejas periodā mēs turpināsim riskēt ar to, ka ceļu satiksmē Latvijā piedalās trešo valstu autovadītāji, kuru zināšanas, prasmes un iemaņas ne tuvu neatbilst Latvijas Ceļu satiksmes noteikumos pieprasītajām, un kuru vadītāju apliecību autentiskumu neviens nav pārbaudījis.

Nemot vērā minēto, novēlu gan Valsts policijas, gan CSDD amatpersonām un pēc tam arī Saeimas deputātiem būt drosmīgākiem savos lēmumos un izrādīt lielākas rūpes par satiksmes drošību Latvijā!

<https://www.delfi.lv/898102/versijas/120110197/olavs-cers-arvalstu-autovaditaji-satiksmecik-drosi>